

De almanak

- Tas? zei Renee.
- Check.
- Camera?
- Check.
- Paraplu?

Lynn dacht even na en zei:

- Niet check.
- Zeker weten?
- Check.
- Er is regen voorspeld.
- Het was vanmorgen mistig.
- Nou en? zei Renee. Regent het dan niet meer?
- Volgens mijn almanak niet.
- Sinds wanneer gebruik jij een almanak, vriendin?

Lynn haalde een boekje uit haar schoudertas. Het was een beduimd exemplaar met een slappe, grijsgroene kaft.

- Hier staat het allemaal in. Generaties aan wijsheid. Het is juli en het was vanmorgen mistig. De hele dag stralend weer, kan niet missen.

Renee keek wantrouwend op het boekje neer.

- Volgens mij, zei ze, zie ik daar het jaartal 1923 staan.
- Tuurlijk, zei Lynn. Dat zijn de beste. In die tijd stonden de mensen dicht bij de natuur.
- 1923.
- Een gezegend jaar.
- Hoe kom jij aan een almanak uit 1923?

Lynn stopte het boekje weg, trok de huiskamerdeur open en verleende Renee hoffelijk voorrang. In de gang vertelde ze:

- Ik ben gisteren naar de markt in het centrum geweest. Daar staat op zaterdag altijd een kraam met tweedehands boeken. Ze hadden trouwens geen National Geographics meer, dat was wel jammer.
- Je weet heel zeker, dat je geen paraplu mee wilt nemen?
- Absoluut. Zonnebrandcrème, misschien. Maar een paraplu is niet nodig.

Renee opende de voordeur.

- Trouwens, zei Lynn, we zijn toch met de auto.

Haar vriendin zei niets en bleef in de deuropening staan.

- Lopen we nog door? vroeg Lynn.

Renee deed een stap opzij, zodat Lynn naar buiten kon kijken. Recht voor haar, laag in de lucht, schoof een front van donkere wolken over de daken heen. Een dof gerommel borrelde op. Zacht, maar onheilspellend.

- Je kunt hier in Nederland, zei Lynn gepikeerd, ook werkelijk nergens van op aan. De Spoorwegen rijdt niet op tijd, de markt sloot vroeger dan anders en ook het weer doet zomaar wat.

Afwachtend leunde Renee tegen de wand. Lynn keek misnoegd naar de wolken.

- Nou ja, zei ze, ik denk dat het overdrijft.
- Dat front, zei Renee, komt recht op ons af.
- Des te eerder is het gebeurd. Het is als bij het oversteken van de straat. Je moet recht oversteken. Als dat front schuin over ons heen zou gaan, hadden we er de hele dag last van. Nu is het zo gepiept.

Een onverwacht luide donderslag deed Lynn vlug de voordeur sluiten.

- Kom, vriendin, zei ze, terwijl ze in het voorbijgaan Renee even aanraakte. We gaan in de huiskamer zitten, dan hebben we mooi beeld. Ik hou wel van een stevig onweer.
- Ik ook, zei Renee. Maar niet als het de hele middag duurt.
- We zullen eens kijken wat de almanak er van zegt.

- Die almanak, zei Renee, terwijl ze haar tas op een stoel liet vallen, zat er al een keer naast. Ik ben niet echt geïnteresseerd.

Lynn begon druk te bladeren. Ze deed haar tasje niet af.

- Ik denk dat ik nog een keer koffie zet, zuchtte Renee.

- Momentje, zei Lynn, hier moet het staan. Onweer in de zomer. De wind...

- Laat me raden. Als we buiten gaan staan, worden we nat.

- Ogenblikje.

- Als het bliksemt, hoor je enige tijd daarna gerommel.

- Ik ben er bijna.

- Tel de seconden voor je het geluid hoort en je weet hoe ver het onweer van je verwijderd is. Nou, ik kan je wel verklappen dat het onderhand boven ons hoofd hangt.

- Aha! Er is niets aan de hand. Er valt geen druppel. Gewoon even wachten en we kunnen zonder paraplu de deur uit.

Renee liet haar hoofd hangen.

- Slecht geslapen? vroeg Lynn.

- Ik doe je een voorstel, zei Renee, die verveeld opkeek. Als we dadelijk gaan, laat jij je almanak thuis. Dan trakteer ik op een heerlijke snack.

- Een gehaktstaaf?

- Wel twee.

- Hm... verleidelijk. Zeg, valt jou niets op?

- Nee, wat?

- Nou, zei Lynn, waar blijft de tweede donderslag?

- Komt misschien nog.

- En de regen? Het is inmiddels behoorlijk donker, maar er valt nog geen druppeltje.

Renee keek achterdochtig door het raam van de huiskamer naar buiten. Inderdaad, het was droog.

Lynn wapperde triomfantelijk met de almanak.

- Dadelijk begint het te stortregen, zei Renee.

- Nee, zei Lynn, want het waait nauwelijks. Als het niet hard waait, schuift de hele zwik zonder ellende te veroorzaken over je heen.

- Dat staat in de almanak?

- En nog veel meer. Heb je toevallig een hardnekkige vlek in je tapijt?

- Er staat zeker een recept in voor een vlekkenwatertje?

- Ook. En hoe je je moet voorstellen.

- Etiquette? Waarom staat dat in een almanak?

- Omdat men toen prijs stelde op goede manieren. Het waren fatsoenlijke lui. Maar kom, pak je tas, we gaan weer naar buiten. Dat front is zo weg en dan zijn wij al halverwege.

Renee keek nog eens naar buiten.

- Ik weet niet...

- Jawel, zei Lynn. Op de almanak kun je vertrouwen. Die is nog van voor de oorlog.

- Jij je zin, zei Renee weinig enthousiast. Ze hing haar tasje om en volgde Lynn de gang in.

Lynn wilde haar weer hoffelijk voor laten gaan, maar dit keer bedankte Renee voor de eer.

- Trek zelf die deur maar open, zei ze.

- Ook goed, zei Lynn. Zonder te aarzelen opende Lynn de voordeur. Het front hing inmiddels als een donkere deken over de stad. Maar in de verte was de rand van het front reeds zichtbaar. Bundels zonlicht braken er door het wolkendek heen.

- Het klaart al op, zei Lynn.

- Dat begrijp ik niet, zei Renee. Waarom gaat het zo snel over? Het is praktisch windstil.

- Dat komt, zei Lynn, omdat het op grote hoogte wel hard waait. Wat hier beneden hangt, wordt in feite meegesleurd.

- Laat me raden, zei Renee. Dat komt ook uit de almanak.

- Nee, natuurlijk niet. Wisten die boeren veel in 1923. Ik heb het van Discovery Channel.

Op de galerij kwam een buurman aanlopen. Lynn sloot de voordeur en samen liepen ze hem tegemoet.

- Aan blijven kijken, zei Lynn. Vriendelijk en open.
 - Pardon?
 Toen ze de buurman gingen passeren, stak Lynn een hand uit. Ze hield haar hand iets schuin naar beneden en haar rug recht.
 Aarzelend schudde de buurman haar hand. Renee keek met opgetrokken wenkbrauwen toe.
 - Een prachtige dag, buurman, zei Lynn. Hoe gaat het met de kinderen?
 - Ik heb geen kinderen, zei hij verbaasd. Dat weet je toch?
 - Jawel, zei Lynn, ik weet dat. Maar de almanak niet.
 Ze liep door. Renee glimlachte naar de buurman, die zich nu afvroeg of hij haar ook een hand moest geven.
 - Vriendin, zei Lynn.
 - Neem me niet kwalijk, zei Renee en ze haastte zich achter Lynn aan.
 - Het is rotweer! riep de buurman.
 Renee volgde Lynn door de deuropening van de galerij naar de trap in de hal.
 - Een brave borst, zei Lynn, terwijl ze de trap afliepen.
 - Hij lijkt me meer geschrokken, zei Renee.
 - Dan zouden we hem eigenlijk moeten vertellen, dat hij het beste een glaasje jenever met suiker kan drinken.
 - Vergeet het maar, zei Renee. Ik voel me pas veilig als we in de auto zitten. Voor je het weet, worden we getroffen door de bliksem.
 - Zal ik opzoeken wat we moeten doen als jij geroosterd wordt?
 - Weet je wat jij kunt doen, met die almanak van je? zei Renee ongeduldig.
 - Nee, zei Lynn, maar als het vlekken geeft, weet ik er wel iets voor.
 - Arghhh...
 - Keelproblemen? Dat zoeken we op, zei Lynn en ze opende haar tasje.
 Ondertussen liepen ze het gebouw uit, naar de auto van Renee, die iets verderop geparkeerd stond.
 - Laat maar, zei Renee. Ik hoef het niet te weten.
 - Jawel, zei Lynn.
 Renee rukte het boekje uit haar handen.
 - Hé, zei Lynn, mijn almanak!
 - Verontwaardigd? zei Renee. Gramstorig? Schrimpeljeuzig? Ik zoek even op wat er aan te doen valt.
 - Laat nou maar, zei Lynn.
 Maar het was al te laat. Renee bladerde lukraak in het boekje.
 - Je kunt het toch niet vinden.
 - Waterstanden, las Renee. Boerenwijsheden. Heiligendagen.
 Lynn pakte het boekje terug en mikte het in haar tas.
 - Zo, zei ze. Veel te moeilijke lectuur voor jou.
 - Ik zag nergens iets over onweer.
 - Dan had je bij Boerenwijsheden moeten kijken.
 - Of over vlekkenwater.
 - Boerenwijsheden.
 - Etiquette?
 - Boerenwijsheden.
 - Je hebt verdorie staan te liegen, muts!
 Lynn glimlachte onnozel. Tegelijkertijd brak de zon door.
 - Kijk, zei Lynn, terwijl ze omhoog wees. Zo zie je maar. Die boeren waren vroeger zo gek nog niet.
 - Je hebt naar het weerbericht gekeken, gokte Renee.
 - Ja, zei Lynn. Ik was daarom niet weinig verbaasd, toen ik dat front aan zag komen. Ze zitten er vaak naast, hoor.
 - En dat gedoe met die almanak?
 Bij de auto aangekomen, legden ze eerst hun spullen op de achterbank.
 - Waarom ik die almanak gekocht heb? vroeg Lynn.

- Ja.
 - Omdat ik dacht dat er veel meer in stond. Vroeger, toen ik nog een kind was, hadden mijn ouders het vaak over de almanak.
 - In die tijd gebruikte men toch geen almanak meer?
- Renee startte de auto. Ze maakte haar gordel vast. Lynn volgde haar voorbeeld.
- Ik was een nakomertje. Mijn moeder was zelf ook een nakomertje en bovendien leefde het ouderlijk gezin van mijn moeder in een afgelegen dorpje. Grootmoeder woonde bij hen in. Veel van wat mij als kind voorgehouden werd, stamt regelrecht uit de negentiende eeuw.
 - Op die manier, zei Renee.
- Ze reden langzaam de parkeerplaats af, de straat in.
- Als kind dacht ik dat in de almanak alles staat wat je wilt weten. Een soort Woudlopershandboek van de neefjes. Je weet wel, uit de Donald Duck.
 - Zo, jij kent je klassieken, glimlachte Renee. Maar waarom heb je die almanak dan toch gekocht?
 - Ik kon geen National Geographics vinden en omdat het opeens einde markt was, heb ik vlug de almanak gepakt.
 - Wel jammer dat het tegenviel. Het lijkt mij best leuk, een klein boekje waar alles in staat.
 - Ja, zei Lynn, net als de riem van Batman. Je weet wel, elke keer als hij iets nodig heeft, blijkt het in een van de vakjes op zijn riem te zitten.
 - Doet me denken aan de tas van tante Jo. Een zakdoekje, oké. Boterhammen, dat kon ik me ook nog wel indenken, maar een vaas?
 - Hoe oud was je, toen je dat zag?
 - Heel jong. Misschien een jaar of zeven.
 - Ik denk dat je tante een klein meisje heeft willen amuseren.
 - Dat zou kunnen.
- Opeens zei Lynn enthousiast:
- Mary Poppins! Die had een kapstok in haar tas!
 - Zou je denken?
 - Ik weet het wel zeker. Die film draaide in de bioscoop toen jij zes of zeven jaar oud was. Je tante heeft je echt een plezier willen doen.
 - Die film heb ik wel gezien, geloof ik. Maar dat is me niet bijgebleven. Wel dat tante Jo een vaas tevoorschijn haalde uit haar tas.
 - Wat grappig. Je vergeet de film, maar niet de truc met de vaas.
 - Omdat het geen film was. Tante Jo was echt.
- Lynn knikte.
- Magie, zei ze. Magie spreekt kinderen aan.
 - Ja, zei Renee. Wij hadden vroeger een abonnement op de Donald Duck. Ik vond het Woudlopershandboek ook spannend.
 - Ik kan me Mary Poppins heel goed herinneren. Met de kinderen heb ik die film nog twee keer gezien. Het is een klassieker.
 - Net als de almanak.
 - Net als de almanak, zei Lynn.
 - Maar de riem van Batman, zei Renee, is toch geen klassieker?
 - Volgens mij wel. Comics zijn er al heel lang. Die riem had hij toch meteen in het begin?
 - Weet ik veel. Mijn oudste broer had stripboeken van Batman. Ik heb ze ook gelezen, maar dat van die riem, dat heb jij beter onthouden dan ik.
 - Zorro, die had niet alles bij zich.
 - Ja, nu je het zegt, dat is wel vreemd, zei Renee. Misschien had hij geen riem in zijn broek.
 - Ik moet opeens denken aan een scène uit een film. Een priester wuifde met zijn bijbel naar een slechterik die hem om wilde kopen. Hij zei: Alles wat ik nodig heb, vind ik hier.
 - Een soort almanak dus, die bijbel.
 - Ja, of de tas van Mary Poppins. Misschien zijn mensen daarom religieus. Ze kunnen niet zonder magie. Ze snakken naar een tante Jo, die een vaas tevoorschijn trekt.

- Of een pater die spontaan begint te zweven, net als Mary Poppins.
 - Volwassenen zijn soms net kinderen, zei Lynn. Vandaar ook dat gezeur over een God de Vader. Het is niet alleen de magie, maar ook de behoefte aan het weer kind zijn, aan iemand die voor je zorgt.
 - En dat allemaal, zei Renee, door de almanak.
 - Je hebt gelijk, het is een schandaal.
 - We gaan hem dadelijk verbranden.
 - Goed idee.
 - En daarna zetten we een gek hoedje op en dansen we door de straten.
- Lynn begon te lachen.
- Dit gesprek gaat inderdaad nergens meer over. Van boerenwijsheden tot boekverbranding en dat in tien minuten tijd. Waar gaan we trouwens het eerst naar toe?
 - We gaan geld pinnen bij de bank.
 - Nog meer magie, verzuchtte Lynn. Je krijgt een paar papiertjes en wij noemen het geld.
 - Ik wil niet eens weten, zei Renee, wat in de huidige maatschappij nog echt is en wat nep. Anders slaap ik niet meer.
 - Afijn, zei Lynn, het weer is al een stuk beter, de zon schijnt en we verkeren in goed gezelschap.
 - Inderdaad, zei Renee. Onze vriendschap, die is echt.
 - Maar wel magisch.
 - Ongetwijfeld.
 - En nu begint het te regenen.
- Renee knikte gelaten.
- Dat komt, zei Lynn, omdat we onder de rand zitten. Aan de rand van een wolkendek regent het vaak.
- Moedeloos schudde Renee nee.
- Het is zo over, zei Lynn. Wacht, ik zal eens kijken wat de wijze boeren hier over te melden hebben. Ze nam de almanak weer tevoorschijn. Ondertussen liet Renee stiekem het elektrische raam aan de passagierskant omlaag gaan.
 - Hé! riep Lynn even later. Mijn almanak!